

Εξοικείωση με τον Υπολογιστή και το Γραφικό Περιβάλλον Εργασίας 1.3

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε το γραφικό περιβάλλον εργασίας του υπολογιστή. Θα γνωρίσουμε τις δυνατότητες επικοινωνίας με το περιβάλλον αυτό και θα εξοικειωθούμε με βασικές λειτουργίες όπως το άνοιγμα και το κλείσιμο του υπολογιστή. Θα χρησιμοποιήσουμε παράθυρα εφαρμογών και θα μάθουμε τα χαρακτηριστικά τους. Επίσης θα εξοικειωθούμε με τα βασικά μέρη του πληκτρολογίου και θα αξιοποιήσουμε τις δυνατότητες που μας παρέχει η άμεση βοήθεια από το περιβάλλον εργασίας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσετε την ενότητα αυτή θα μπορείτε:

- Να εκκινείτε, να τερματίζετε και να επανεκκινείτε τον υπολογιστή.
- Να περιγράφετε τους λειτουργικούς χώρους του πληκτρολογίου.
- Να χρησιμοποιήσετε βασικά πλήκτρα στο πληκτρολόγιο.
- Να κατονομάσετε τα βασικά εικονίδια της επιφάνειας εργασίας.
- Να περιγράφετε τη χρήση και τα βασικά χαρακτηριστικά των εικονιδίων αυτών.
- Να επιλέξετε ένα παράθυρο, για να εντοπίσετε μια εφαρμογή.
- Να χρησιμοποιείτε τα βασικά χειριστήρια ενός παραθύρου.
- Να αξιοποιείτε την άμεση «Βοήθεια» του γραφικού περιβάλλοντος εργασίας.

Εισαγωγή

Ο χρήστης με το γραφικό περιβάλλον που του παρέχεται στους σημερινούς πανίσχυρους υπολογιστές, καταφέρνει να προσεγγίζει εύκολα τις δυνατότητες των συστημάτων αυτών και να εκμεταλλεύεται το πλήθος των νέων τεχνολογικών καινοτομιών. Για να γίνει η χρήση των υπολογιστών πιο εύκολη και φιλική προς το χρήστη, δημιουργήθηκε το Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας (Graphical User Interface). Ο χρήστης με το γραφικό αυτό περιβάλλον στηρίζει την επικοινωνία του σε μια «εικονική» επιφάνεια εργασίας, η οποία διαθέτει ένα σύνολο από χρήσιμα εικονίδια-αντικείμενα που

Στα σύγχρονα περιβάλλοντα εργασίας ο χρήστης εργάζεται στο σύστημα του υπολογιστή:

- Διαλογικά
- Με επίκεντρο την ανθρώπινη σκέψη και λογική
- Μακριά από τη συμπεριφορά του υπολογιστή ως μηχανήματος.

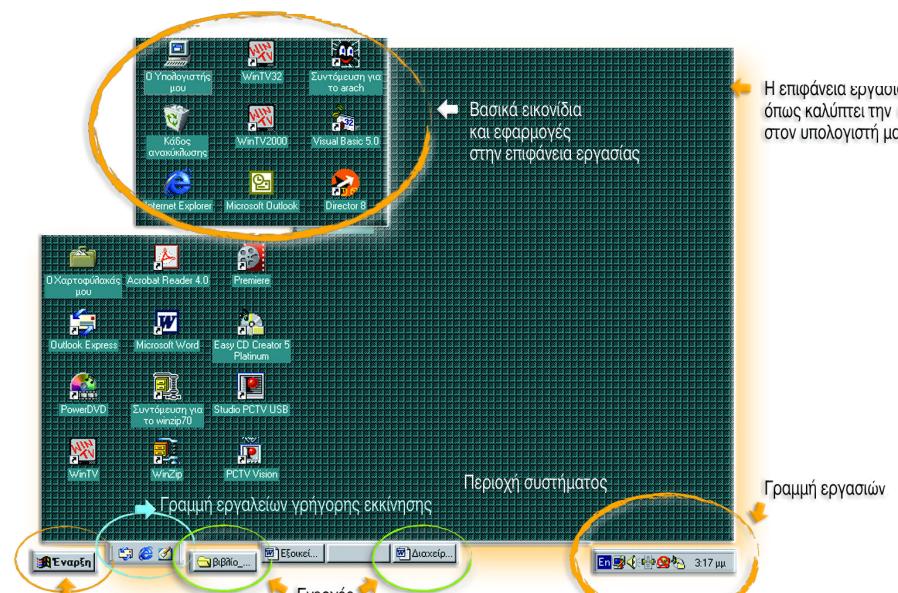
δεν είναι τίποτα άλλο από βιοηθητικά προγράμματα και εφαρμογές. Το χαρακτηριστικό της ανάπτυξης του περιβάλλοντος αυτού είναι ότι επικεντρώνεται στα παράθυρα (Windows), δηλαδή σε ορθογώνιες περιοχές όπου παρουσιάζονται οι πληροφορίες.

Εκκίνηση και τερματισμός του υπολογιστή

Η εκκίνηση του υπολογιστή είναι εκκίνηση συσκευής και γίνεται ενεργοποιώντας το διακόπτη Power στο σύστημά μας. Στο μικρό χρονικό διάστημα που μεσολαβεί έως ότου εμφανισθεί στην οθόνη μας το γραφικό περιβάλλον εργασίας των Windows, γίνεται μια σειρά ελέγχων για το συντονισμό και την καλή λειτουργία του συστήματος.

Πιθανά προβλήματα που προκύπτουν κατά την εκκίνηση, εμφανίζονται στην οθόνη με χαρακτηριστικά μηνύματα και ήχους.

Οστόσο, αν ο υπολογιστής που χρησιμοποιούμε αποτελεί τμήμα δικτύου, μόλις εμφανισθεί η επιφάνεια εργασίας των Windows, θα μας ζητηθεί στο πλαίσιο διαλόγου να πληκτρολογήσουμε το όνομα και τον κωδικό πρόσβασης. Αυτή η διαδικασία είναι γνωστή ως «σύνδεση» (log on). Αν δε θέλουμε να συνδεθούμε στο δίκτυο, απλά πατάμε στο κουμπί «Άκυρο».

Η επιφάνεια εργασίας των Windows

Η **επιφάνεια εργασίας** (Desktop) είναι ο λειτουργικός χώρος του περιβάλλοντος εργασίας στα Windows. Αποτελείται από ένα σύνολο επιμέρους χώρων και είναι διαφορετική σε κάθε υπολογιστή, αφού προσαρμόζεται στις ανάγκες και στη φιλοσοφία του χρήστη. Τα βασικά χαρακτηριστικά των χώρων αυτών περιγράφονται παρακάτω:

Η επικοινωνία του χρήστη με το γραφικό περιβάλλον εργασίας του υπολογιστή είναι γνωστή ως διεπαφή (User interface).

Πώς γίνεται η **εκκίνηση** του Υπολογιστή;

Διακόπτης υπολογιστή

Δίκτυο υπολογιστών είναι ένα σύνολο συνδεδεμένων μεταξύ τους υπολογιστών και άλλων περιφερειακών διατάξεων που επικοινωνούν με συγκεκριμένους κανόνες.

Η επιφάνεια εργασίας, όπως καλύπτει την οθόνη στον υπολογιστή μας.

Γραμμή εργασιών

Το περιβάλλον των Windows επικεντρώνεται στα παράθυρα, δηλαδή σε ορθογώνιες περιοχές στην οθόνη, όπου παρουσιάζονται οι πληροφορίες.

Ανοίγουμε τα παράθυρα, όταν τα χρειαζόμαστε και τα μετακινούμε σε νέες θέσεις ή τους αλλάζουμε μέγεθος. Κάθε επιλογή ενός εικονιδίου διαπιστώνεται με χαρακτηριστικό τονισμό και με αντίστροφη φωτεινότητα στην ετικέτα του.

Εικονίδια

Τα εικονίδια της επιφάνειας εργασίας μας δίνουν τη δυνατότητα να προσπελάσουμε βασικές εφαρμογές και παράθυρα.

Μοτίβο

Είναι ένα μοτίβο στο φόντο της επιφάνειας εργασίας που μπορεί να προσαρμοστεί από τον κάθε χρήστη.

Μενού Έναρξη

Λίστα με τις βασικές επιλογές των Windows.

Γραμμή γρήγορης εκκίνησης

Χώρος εμφάνισης βασικών εικονιδίων που μπορεί να επεκταθεί από τα προγράμματα του χρήστη με σκοπό την καλύτερη χρήση της επιφάνειας εργασίας.

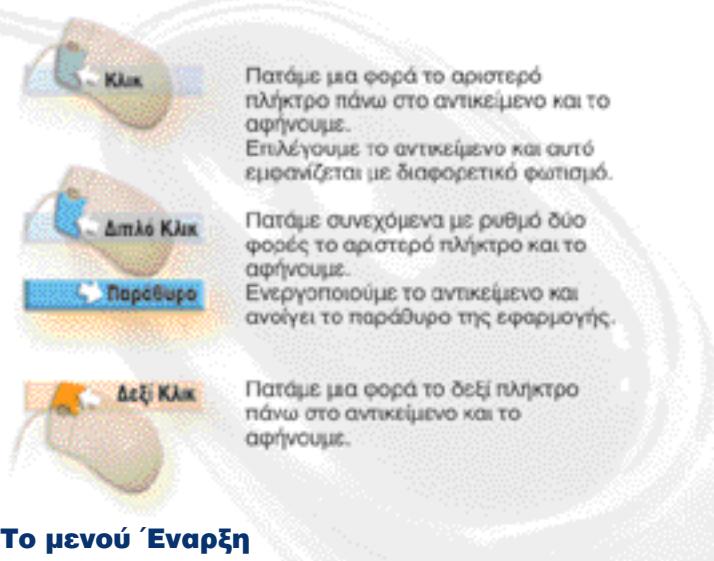
Περιοχή συστήματος

Χώρος όπου εμφανίζονται εικονίδια που εξαρτώνται από το υλικό και το λογισμικό που έχουμε σγκαταστήσει στον υπολογιστή. Για παράδειγμα ένδειξη της ώρας, ένταση του ήχου κ.ά..

Ενεργές εφαρμογές

Εμφανίζονται με το όνομά τους οι εφαρμογές και τα παράθυρα που χρησιμοποιούμε.

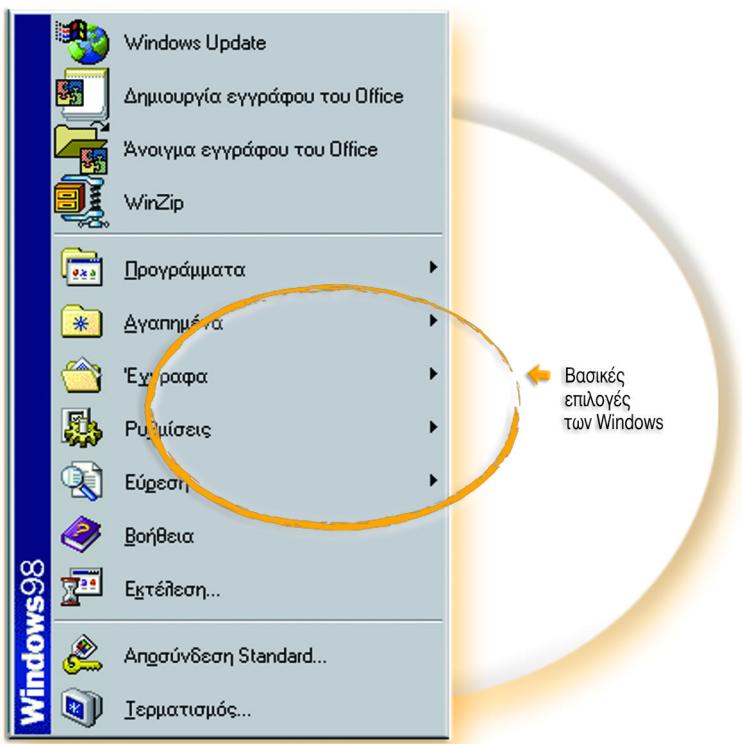
Λειτουργίες του ποντικιού

Το μενού Έναρξη

Το μενού Έναρξη των Windows είναι μία λίστα επιλογών που ενεργοποιείται, όταν κάνουμε κλικ στο κουμπί «Έναρξη» (Start), το οποίο βρίσκεται στην κάτω αριστερή γωνία της επιφάνειας εργασίας.

Με το μενού αυτό μπορούμε να έχουμε πρόσβαση στις βασικότερες επιλογές για τον τρόπο λειτουργίας του συστήματός μας, στα περισσότερα προγράμματα αλλά και στον τερματισμό του υπολογιστή μας.

Τερματισμός του υπολογιστή

Ο σωστός τερματισμός των Windows, οπότε και του συστήματος, είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Κατά τον τερματισμό του συστήματος γίνονται μια σειρά ελέγχων, που βεβαιώνουν ότι τα αρχεία μας και οι εργασίες που εκτελούσαμε δε θα καταστραφούν. Έτσι, από το μενού «Τερματισμός» (Shutdown), βεβαιωνόμαστε ότι η επιλογή μας είναι Τερματισμός και με «OK» κλείνουμε το σύστημα. (Εικόνα 1.3.1).

Εικ. 1.3.1 Το παράθυρο τερματισμού της λειτουργίας των Windows αλλά και τον υπολογιστή.

Προσοχή:

Δεν τερματίζουμε τον υπολογιστή κλείνοντας το διακόπτη.

Το **Άκυρο** αναιρεί την επιλογή του τερματισμού για το σύστημα.

Πώς θα κάνετε **επανεκκίνηση** του συστήματος, όταν δεν αποκρίνεται σωστά;

Επανεκκίνηση του υπολογιστή

Η επανεκκίνηση του υπολογιστή είναι η διαδικασία με την οποία ανανεώνουμε τη λειτουργία του συστήματός μας, χωρίς να χρησιμοποιήσουμε το διακόπτη Power. Χρησιμοποιείται, όταν το σύστημά μας δεν αποκρίνεται σωστά, όταν θέλουμε να του προσδώσουμε άλλες ρυθμίσεις κ.λπ. Γίνεται, αν επιλέξουμε

« **Έναρξη – Τερματισμός – Επανεκκίνηση του υπολογιστή – OK** ». (Εικόνα 1.3.1)

Πώς θα επιλέξετε την εφαρμογή **Ζωγραφική** από το μενού βοηθήματα;

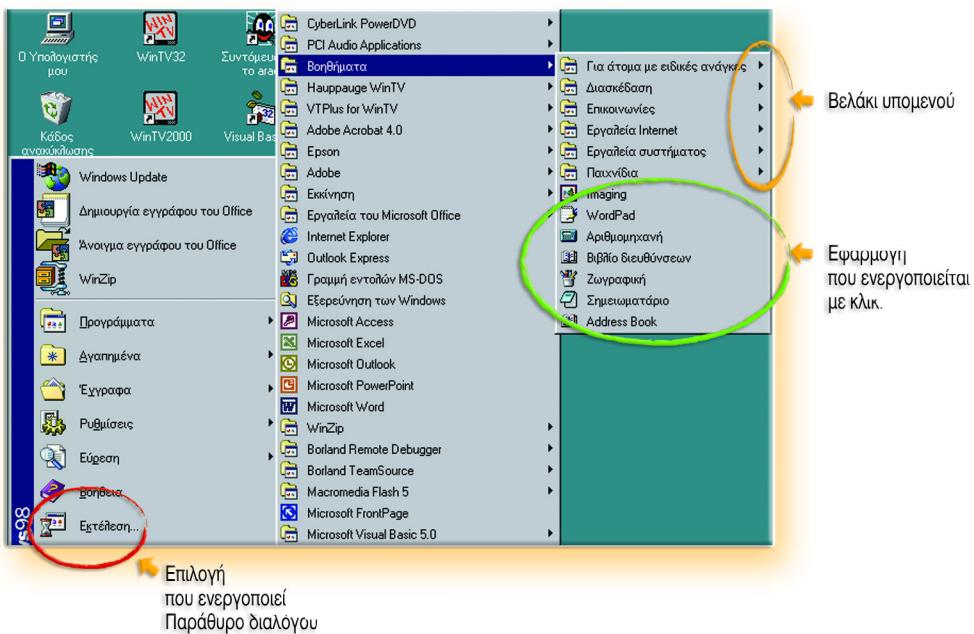
Υπομενού, εφαρμογές και παράθυρα διαλόγου

Το μενού **Έναρξη** περιλαμβάνει υπομενού και επιλογές που μας κατευθύνουν σε παράθυρα διαλόγου ή σε εκτέλεση εφαρμογών.

Το μικρό βέλος δίπλα, δεξιά σε μια επιλογή, υποδηλώνει **υπομενού**. Όταν τοποθετείται ο δείκτης του ποντικιού πάνω σε μια επιλογή με βελάκι, αναπτύσσεται ιεραρχικά το μενού και το υπομενού.

Τα αποσιωπητικά (...) δίπλα σε μια επιλογή μας εξηγούν ότι θα εμφανιστεί ένα **παράθυρο διαλόγου**, αφού το επιλέξουμε. Τα παράθυρα διαλόγου παρουσιάζουν πληροφορίες και συνήθως περιέχουν κενά πεδία που πρέπει να συμπληρώσουμε.

Κάθε εικονίδιο που αντιστοιχεί σε μία **εφαρμογή** ενεργοποιείται με κλικ και αναπτύσσει το αντίστοιχο περιβάλλον λειτουργίας της.

Οι λειτουργίες του Πληκτρολογίου

Το πληκτρολόγιο, ως η βασική μονάδα εισόδου, μας βοηθά να επικοινωνούμε με τον υπολογιστή.

Θυμίζει την ηλεκτρονική γραφομηχανή ακόμη και τις κλασικές γραφομηχανές, και περιέχει πλαστικά πλήκτρα αντοχής τα οποία χρειάζονται απαλά χτυπήματα για να «αποτυπώσουν» τη λειτουργία τους. Τα πληκτρολόγια σε γενικές γραμμές έχουν την ίδια διάταξη και χωρίζονται στους παρακάτω λειτουργικούς «χώρους».

Πλήκτρα λειτουργιών (Function keys)

Είναι συνήθως δώδεκα (12) και η λειτουργία καθενός πλήκτρου καθορίζεται από τη συγκεκριμένη εφαρμογή που χρησιμοποιούμε. Δεν μπορούμε να ξέρουμε τη λειτουργία κάθε πλήκτρου, αφού καθορίζεται από την εφαρμογή και συνήθως περιλαμβάνεται στους οδηγούς χρήσης της εφαρμογής.

Για παράδειγμα, στις εφαρμογές όπου χρειάζεται να ενεργοποιήσουμε την αποθήκευση, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το πλήκτρο F2;

Βασικά πλήκτρα

Μας θυμίζουν την κλασική γραφομηχανή, βρίσκονται στο κεντρικό μέρος και περιλαμβάνουν όλους τους αλφαριθμητικούς χαρακτήρες και τα σύμβολα.

Στα βασικά πλήκτρα περιλαμβάνονται και βοηθητικά πλήκτρα, τα οποία δεν πραγματοποιούν μόνα τους καμία λειτουργία. Για παράδειγμα το πλήκτρο Ctrl (κοντρόλ).

Πλήκτρα μετακίνησης

Περιέχουν πλήκτρα μετακίνησης του δρομέα στην οθόνη και βρίσκονται δεξιά από τα βασικά πλήκτρα. Τα πλήκτρα αυτά λειτουργούν βοηθητικά και σε περιπτώσεις «ανάγκης», αφού οι λειτουργίες τους έχουν αντικατασταθεί από άλλες συσκευές με πιο εύκολη χρήση.

Με το πληκτρολόγιο κυρίως:

- Δίνουμε εντολές για να εκτελεστεί μια εργασία.
- Εισάγουμε δεδομένα.
- Μετακινούμαστε σε επιλογές.
- Κ.λπ..

Γνωρίζετε τη χρήση του πλήκτρου F2;

Στα περισσότερα από τα πλήκτρα απεικονίζονται περισσότεροι από ένας χαρακτήρες, οι οποίοι αποτυπώνονται και χρησιμοποιούνται με συνδυασμούς πλήκτρων.

Πώς θα επιλέγατε τη Βοήθεια στο μενού Έναρξη, αν δε δούλευε το ποντίκι σας;

Πώς θα εισαγάγετε τους **βαθμούς των μαθημάτων**, σε κάποια εφαρμογή του σχολείου;

Κεψαλαία Γράμματα

Caps lock

Αριθμητικό πληκτρολόγιο

Num lock

Κύλιση παραθύρου

Scroll lock

Πλήκτρα ειδικών εντολών

Περιέχουν λειτουργίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλές εφαρμογές. Τα καινούργια πληκτρολόγια περιλαμβάνουν περισσότερα τέτοια πλήκτρα με νέες λειτουργίες.

Αριθμητικό πληκτρολόγιο

Βρίσκεται στο δεξιό μέρος του πληκτρολογίου και περιέχει αριθμούς και σύμβολα πράξεων για γρήγορη εισαγωγή αριθμητικών δεδομένων. Οι αριθμοί και τα σύμβολα βρίσκονται για δεύτερη φορά στο πληκτρολόγιο, αλλά η χρήση τους είναι κυρίως αυτή του Αριθμητηρίου. Χρησιμοποιείται σε λογιστικές ή άλλες υπολογιστικές εφαρμογές, όπου εισάγουμε κυρίως αριθμητικά δεδομένα. Ενεργοποιείται, αν πατήσουμε το πλήκτρο Num Lock και ανάψει η αντίστοιχη φωτεινή ένδειξη.

Φωτεινές ενδείξεις

Βρίσκονται πάνω δεξιά στο πληκτρολόγιο και μας ενημερώνουν για βασικές καταστάσεις λειτουργίας του πληκτρολογίου. Υπάρχουν τρεις (3) θέσεις για φωτεινές ενδείξεις. Για παράδειγμα ενεργοποιημένα τα κεφαλαία γράμματα.

Χαρακτηριστικά πλήκτρα

Πλήκτρο Esc Αναιρεί μια επιλογή μας.

Πλήκτρο Enter Εκτελεί την επιλογή μας, αντικαθιστά το διπλό κλικ.

Πλήκτρο Windows Ανοίγει το μενού Έναρξη.

Διαχείριση παραθύρων

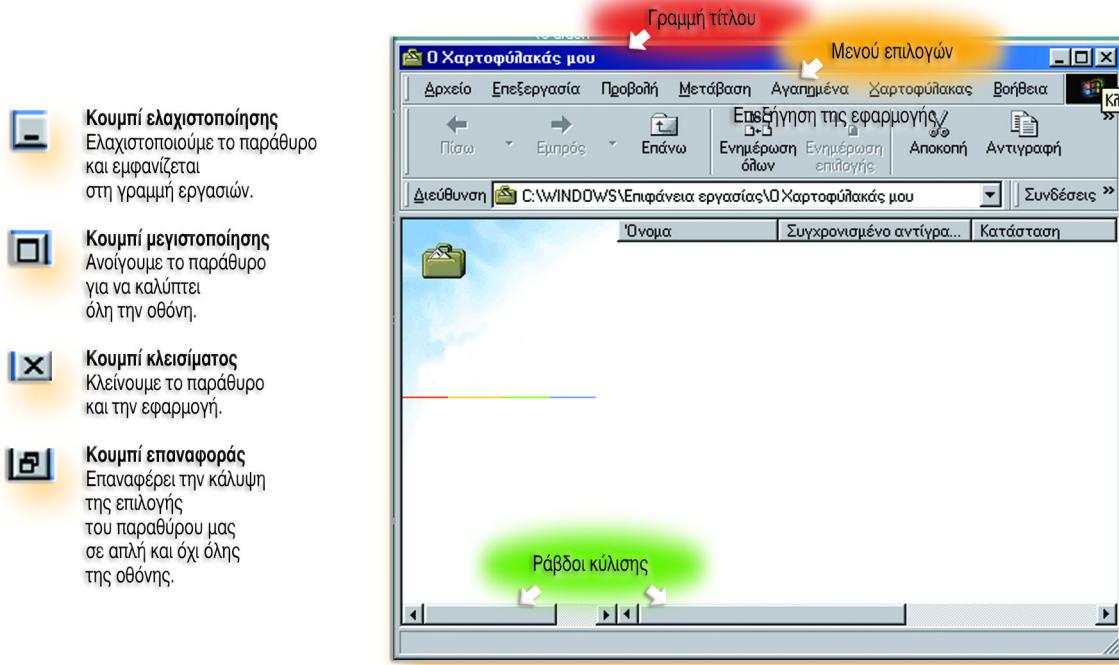
Στην επιφάνεια εργασίας των Windows εμφανίζονται διάφορα εικονίδια τα οποία μας δίνουν τη δυνατότητα να ενεργοποιούμε εφαρμογές, να εκτελούμε εργασίες και γενικότερα να δημιουργούμε το άμεσο περιβάλλον εργασίας του υπολογιστή μας. Βρίσκονται ευθυγραμμισμένα αριστερά στην επιφάνεια εργασίας σε στήλες. Περιλαμβάνουν μια χαρακτηριστική εικόνα και μια ετικέτα κειμένου για επεξήγηση.

Εικ. 1.3.2 Ένα μέρος της επιφάνειας εργασίας.

Άνοιγμα παραθύρου

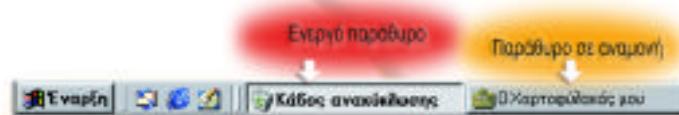
Το άνοιγμα του παραθύρου μιας εφαρμογής γίνεται με μονό ή διπλό κλικ (ανάλογα με τις ρυθμίσεις μας) πάνω στην εφαρμογή.

Το παράθυρο εξακολουθεί να φιλοξενεί την εφαρμογή που εκτελείται, αλλά πλέον δεν καταλαμβάνει χώρο στην επιφάνεια εργασίας.

Η εφαρμογή τερματίζεται μόνον, όταν πατήσουμε το κουμπί κλεισίματος.

Μπορούμε, με τα χαρακτηριστικά εικονίδια που βρίσκονται στο πάνω δεξιό μέρος του παραθύρου, να καλύψουμε όλη την οθόνη, να κλείσουμε το παράθυρο και γενικά να το διαχειριστούμε σύμφωνα με τις επιλογές που είδαμε πιο πάνω. Όταν πατήσουμε το «κουμπί ελαχιστοποίησης» παραθύρου, αυτό παραμένει στη γραμμή εργασιών και ενεργοποιείται με ένα μονό κλικ.

Εναλλαγή μεταξύ εφαρμογών

Τα Windows επιτρέπουν την ταυτόχρονη εκτέλεση πολλών εργασιών. Συνήθως κάθε εργασία μας ενεργοποιεί και το αντίστοιχο παράθυρο. Ενεργό χαρακτηρίζεται το παράθυρο που έχει συγκεκριμένη εστίαση, βρίσκεται μπροστά από όλα τα άλλα και δέχεται τις εντολές μας. Για την εναλλαγή μεταξύ των εφαρμογών χρησιμοποιώντας το ποντίκι, θα ενεργοποιήσουμε την αντίστοιχη εφαρμογή που βρίσκεται σε αναμονή στη γραμμή εργασιών.

Γρήγορη εναλλαγή

Με πατημένο το πλήκτρο «Alt», και πατώντας διαδοχικά το πλήκτρο «Tab», επιλέγουμε την αντίστοιχη εφαρμογή στη λίστα που εμφανίζεται.

Ράβδοι κύλισης

Ένα παράθυρο, όταν ανοίγει στην επιφάνεια εργασίας, έχει συγκεκριμένες διαστάσεις. Όταν το παράθυρο δεν έχει αρκετό μήκος, ώστε να εμφανίζονται σ' αυτό όλα τα περιεχόμενά του, εμφανίζει μια κατακόρυφη ράβδο στη δεξιά πλευρά. Αν πάλι δεν έχει αρκετό πλάτος, εμφανίζουν μια οριζόντια ράβδο κύλισης. Οι ράβδοι κύλισης μας παρέχουν ένα εύκολο τρόπο, ώστε να μετακινούμαστε στο εσωτερικό του παραθύρου χρησιμοποιώντας το ποντίκι, σύροντας τη ράβδο ή πατώντας τα βελάκια στη φορά που θέλουμε να μετακινηθούμε.

Όταν όμως οι πληροφορίες και το μέγεθος του παραθύρου δεν ικανοποιούν την εργασία μας, έχουμε τη δυνατότητα να ρυθμίσουμε τις διαστάσεις του και να το μετακινήσουμε στην οθόνη, χρησιμοποιώντας κυρίως το ποντίκι.

Αλλαγή διαστάσεων παραθύρου

Οι διαστάσεις του παραθύρου μπορούν να μεταβάλλονται σύμφωνα με τις ανάγκες μας, οι οποίες εξυπηρετούνται με την κάλυψη της επιφάνειάς τους στην οθόνη. Για να μεταβάλλουμε τις διαστάσεις ενός παραθύρου, αρκεί να μετακινήσουμε (σύρουμε) τα χαρακτηριστικά βελάκια στις άκρες του

παραθύρου με πατημένο πάντα το αριστερό πλήκτρο. Αν επιλέξουμε τις διαγώνιες του παραθύρου, αλλάζουν και οι δύο διαστάσεις, ενώ στις πλευρές του παραθύρου μεταβάλλεται μόνο η συγκεκριμένη διάσταση.

Μετακίνηση παραθύρου

Όταν ανοίγουμε ένα παράθυρο, αυτό καταλαμβάνει την προκαθορισμένη θέση του. Αν λοιπόν θελήσουμε να μετακινήσουμε το παράθυρο από την προεπιλεγμένη θέση του, μπορούμε να το τοποθετήσουμε σε μια καταλληλότερη για τις ανάγκες της εργασίας μας. Η μετακίνηση γίνεται μετακινώντας το χαρακτηριστικό βελάκι του δείκτη του ποντικιού στη γραμμή τίτλου, σε άλλη θέση, έχοντας πάντα πατημένο το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού.

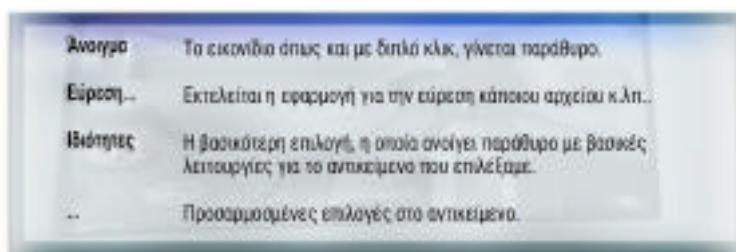
Βασικές λειτουργίες και περιοχές της επιφάνειας εργασίας

Δεξί κλικ σε εικονίδιο

Η συστηματική χρήση του υπολογιστή μας οδηγεί στην αναζήτηση πιο προσιτών και εύκολων τρόπων διεκπεραίωσης των εργασιών μας με τη βοήθεια των στοιχείων της επιφάνειας εργασίας. Το δεξιό κλικ πάνω στην επιλογή μας χαρακτηρίζει την απλότητα στη χρήση των διαφορετικών αντικειμένων (Εικόνα 1.3.3), οπότε και εμφανίζεται κατάλληλο και προσαρμοσμένο στην επιλογή μας μενού, με τις βασικότερες κάθε φορά επιλογές.

Δεξί κλικ μπορούμε να κάνουμε σε επιλεγμένα αντικείμενα ή και σε κενό σημείο της επιφάνειας εργασίας, ώστε να δούμε ρυθμίσεις που έχουμε επιλέξει και πιθανώς θέλουμε να αλλάξουμε.

Οι βασικότερες επιλογές του μενού που ενεργοποιείται με δεξιά κλικ σίναι:

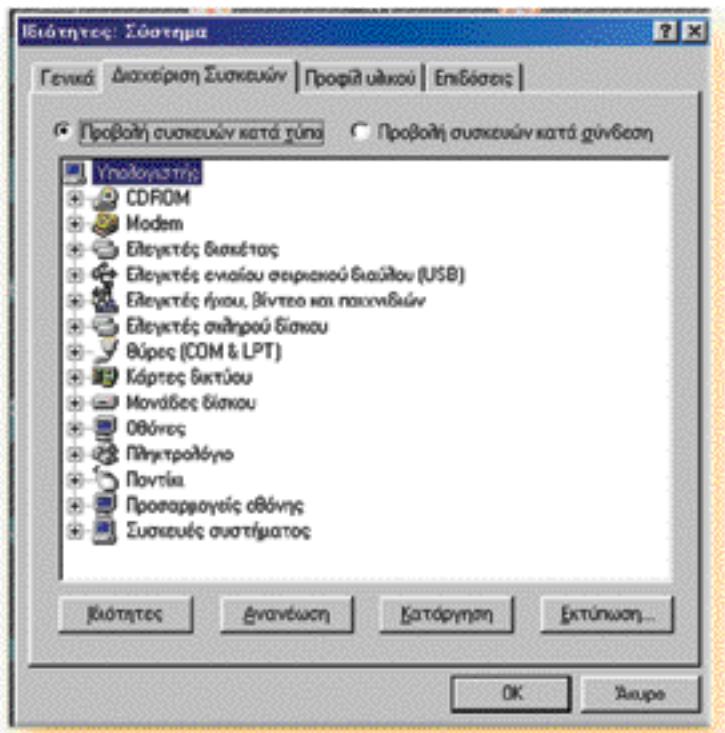

Η επιλογή «Ιδιότητες» (Properties) περιέχει χαρακτηριστικές πληροφορίες για το αντικείμενο και γρήγορη πρόσβαση σε σημαντικές λειτουργίες. Οι πληροφορίες του αντικειμένου περιέχονται στην καρτέλα «Γενικά».

Για παράδειγμα η επιλογή «Ιδιότητες» στο εικονίδιο

Εικ. 1.3.3 Δεξιά κλικ στο εικονίδιο ΟΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ μου.

Εικ.1.3.4 Η επιλογή Ιδιότητες στο εικονίδιο «Ο Υπολογιστής Mou».

«Ο Υπολογιστής Mou», μας δίνουν πρόσβαση στη διαχείριση των συσκευών του συστήματος, την οποία αλλιώς θα έπρεπε να την αναζητήσουμε στον Πίνακα ελέγχου.

Γραμμή εργαλείων για γρήγορη εκκίνηση

Η Γραμμή εργαλείων για γρήγορη εκκίνηση βρίσκεται δεξιά από το μενού «Έναρξη» και περιέχει εικονίδια κουμπιά, τα οποία ενεργοποιούν συγκεκριμένες εφαρμογές. Η γραμμή αυτή των εικονιδίων είναι χρήσιμη και λειτουργική, για το γεγονός ότι εμφανίζεται πάντα και δεν καλύπτεται από κάποιο παράθυρο. Ο δείκτης του ποντικιού πάνω σε ένα από τα κουμπιά εμφανίζει πλαίσιο με το όνομα του κουμπιού. Έχουμε τη δυνατότητα να διαμορφώσουμε τη δική μας γραμμή εργαλείων γρήγορης εκκίνησης με προσθήκη και αφαίρεση κατάλληλων κουμπιών.

Περιοχή συστήματος

Η γραμμή συστήματος βρίσκεται στο δεξιό άκρο της γραμμής εργασιών και περιλαμβάνει κουμπιά για κάποιες λειτουργίες του υλικού και λογισμικού που έχουμε εγκαταστήσει. Ο δείκτης του ποντικιού πάνω σε ένα από τα κουμπιά εμφανίζει πλαίσιο με σχετική περιγραφή του κουμπιού. Ενεργοποιούμε το κουμπί με κλικ πάνω του. Για παράδειγμα, με το κουμπί της γλώσσας, μπορούμε να αλλάξουμε σε κάποια εφαρμογή, τη γλώσσα που θα χρησιμοποιούμε στο πληκτρολόγιο.

Γιατί θα χρησιμοποιήσετε τη γραμμή γρήγορης εκκίνησης, αφού υπάρχει το εικονίδιο της εφαρμογής;

Πώς θα αλλάξουμε τη γλώσσα από Αγγλικά στα Ελληνικά;

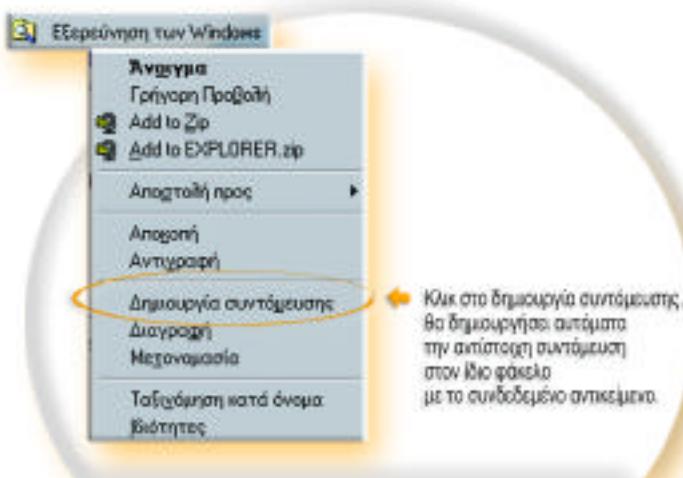

Δημιουργία συντόμευσης (shortcut)

Οι εφαρμογές που έχουμε εγκαταστήσει βρίσκονται σε συγκεκριμένες θέσεις, μέσα σε μενού, συνήθως στην επιλογή προγράμματα. Για να εντοπίσουμε και να ανοίξουμε την εφαρμογή, πρέπει να περάσουμε ιεραρχικά όλα τα μενού και τα υπομενού που την «καλύπτουν». Ένας πιο γρήγορος τρόπος είναι να δημιουργήσουμε συντόμευση της εφαρμογής στην επιφάνεια εργασίας. Για να το κάνουμε αυτό, προσπελάζουμε ιεραρχικά τα επιμέρους μενού και πάνω στην εφαρμογή κάνουμε δεξί κλικ.

Σέρνουμε (το κρατάμε, με πατημένο το αριστερό πλήκτρο του ποντικιού) το εικονίδιο της συντόμευσης στην επιφάνεια εργασίας.

Το εικονίδιο της συντόμευσης λειτουργεί πλέον όπως και τα άλλα εικονίδια στην επιφάνεια εργασίας. Έτσι με διπλό κλικ μπορούμε εύκολα να ανοίξουμε την εφαρμογή αυτή.

Κλικ στο δημιουργία συντόμευσης θα δημιουργήσει αυτόματα την αιτίαση συντόμευση στον ίδιο φακέλο με το συνδεδεμένο αντικείμενο.

Τα βασικά εικονίδια της επιφάνειας εργασίας

Το εικονίδιο «Ο Υπολογιστής Μου» (My Computer) περιέχει όλα τα αντικείμενα που υπάρχουν στον προσωπικό μας υπολογιστή, μονάδες δίσκων, αρχεία, φακέλους (στους οποίους θα αναφερθούμε σε επόμενη ενότητα) κ.λπ.. Εμφανίζουμε τα περιεχόμενα των αντικειμένων με διπλό κλικ πάνω σε αυτά. Το μονό κλικ πάνω σε κάποιο αντικείμενο αναστρέφει τα χρώματα στην ετικέτα του και εμφανίζει πληροφορίες για το αντικείμενο, αριστερά και στο κάτω μέρος του παραθύρου. Κάθε στοιχείο στο παράθυρο μπορούμε να το διαχειριστούμε ως ξεχωριστό αντικείμενο, τόσο με τα μενού επιλογών του παραθύρου, όσο και με τα χαρακτηριστικά εικονίδια.

Πώς θα δημιουργήσετε συντόμευση για την Εξερεύνηση των Windows.

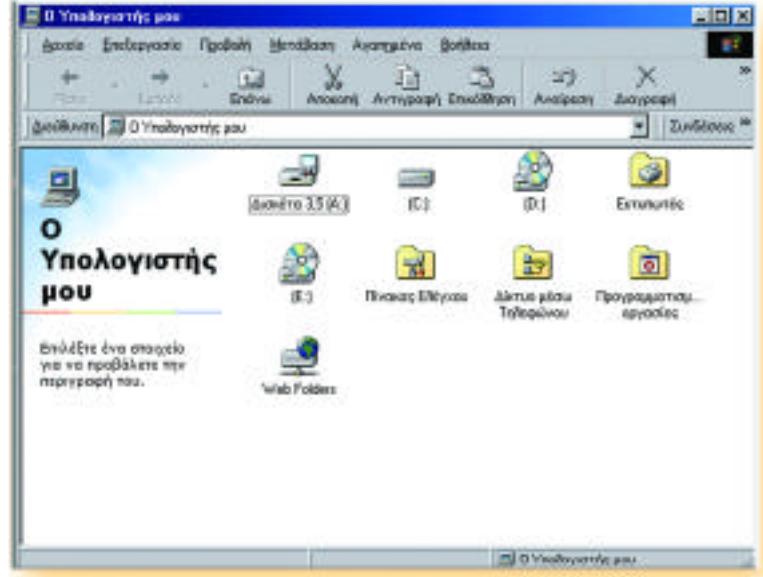

Το βελάκι στο εικονίδιο σημαίνει συντόμευση

Τι περιέχει το εικονίδιο Ο Υπολογιστής
Μου

Δεν μπορούμε να διαγράψουμε το εικονίδιο **Ο Υπολογιστής Mou**.

Ποια πρόσβαση μας παρέχει το εικονίδιο Internet Explorer;

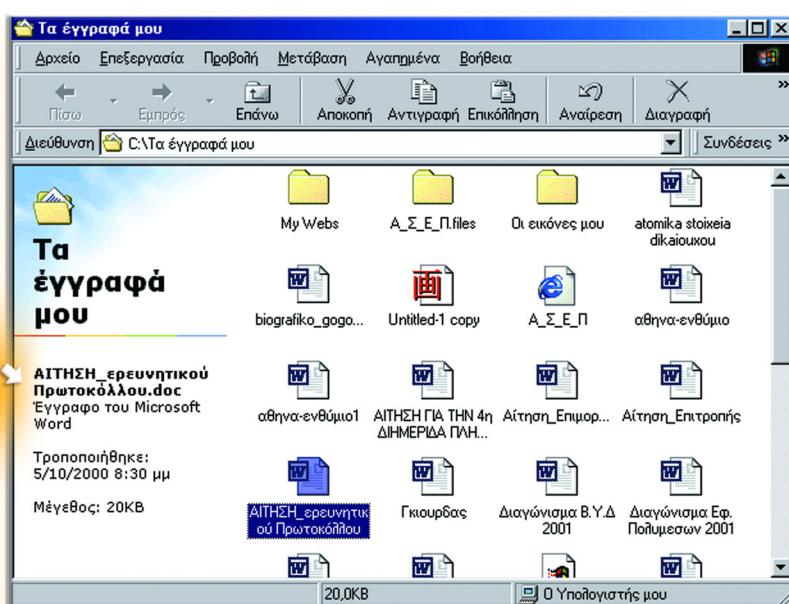
Τι περιέχει ο Κάδος Ανακύκλωσης;

Το εικονίδιο «**Internet Explorer**» μας παρέχει πρόσβαση στον Παγκόσμιο Ιστό (World Wide Web).

Το εικονίδιο «**Κάδος Ανακύκλωσης**» (Recycle Bin) είναι ο χώρος όπου συγκεντρώνονται τα αντικείμενα που διαγράφουμε από την επιφάνεια εργασίας, από φακέλους κ.λπ.. Τα περιεχόμενά του μπορούν να ανακτηθούν με κατάλληλα προγράμματα. Αδειάζουμε τον κάδο σε τακτά χρονικά διαστήματα, αν δε χρειαζόμαστε το περιεχόμενο του.

Η επιλογή ενός αντικειμένου με κλικ πάνω σε αυτό εμφανίζει πληροφορίες για το αντικείμενο.

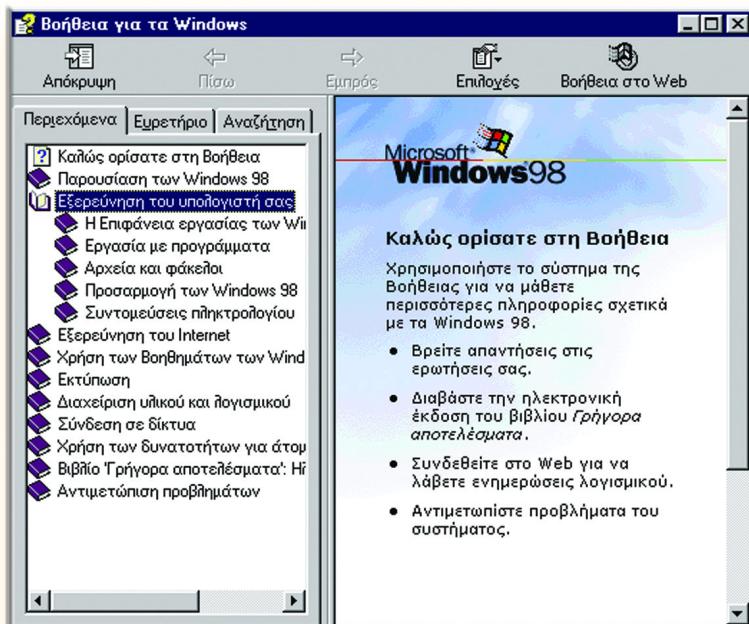
Ο φάκελος «Τα Έγγραφά Μου» είναι δημιουργημένος στη μονάδα δίσκου C των υπολογιστή μας. Εκτός από αρχεία μπορεί να περιέχει και άλλους φακέλους που βοηθούν την ομαδοποίηση των αρχείων μας.

Το εικονίδιο «Outlook Express» μας παρέχει πρόσβαση στην εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.

Το εικονίδιο «Τα Έγγραφά Μου» (My Documents) μας παρέχει πρόσβαση στα έγγραφα που δημιουργούμε και αποθηκεύουμε στον υπολογιστή μας. Είναι ο προεπιλεγμένος χώρος για την αποθήκευση των αρχείων μας, που δημιουργείται αυτόματα, ωστόσο συγκεντρώνει τα ίδια χαρακτηριστικά με τους φακέλους που μπορούμε να δημιουργήσουμε και εμείς.

Η βοήθεια στο γραφικό περιβάλλον εργασίας μας

Τα προβλήματα που μπορεί να αντιμετωπίσουμε στη λειτουργία και στο χειρισμό των αντικειμένων, όπως και των ίδιων των Windows είναι διαφορετικά για κάθε χρήστη. Το σύστημα βοήθειας που μας παρέχεται είναι άμεσο, εύχρηστο, ιδιαίτερα επεξηγηματικό και προσιτό. Εμφανίζει πληροφορίες σε μορφή ιστοσελίδων και υποστηρίζει άμεση πρόσβαση στον παγκόσμιο ιστό, για τον εντοπισμό σχολιασμού και «υποστήριξης» με την κατάλληλη ηλεκτρονική τοποθεσία. Ενεργοποιούμε την βοήθεια από την «**Έναρξη - Βοήθεια**».

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη Βοήθεια με τους παρακάτω τρόπους έχοντας διαφορετική προσέγγιση ο καθένας, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και στην πρακτική των χρηστών:

Ποια πρόσβαση μας παρέχει το Outlook Express;

Τι περιέχει ο φάκελος Τα Έγγραφά Μου;

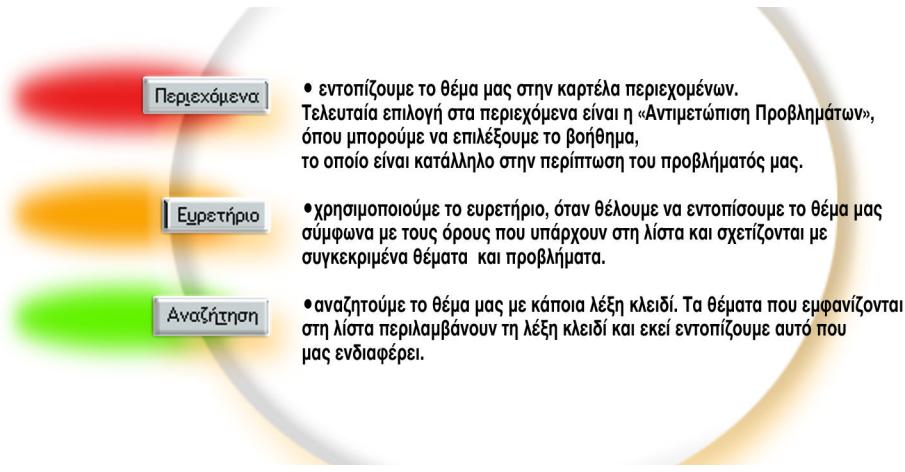
Τι θα κάνετε, αν δεν ξέρετε κάπι στο χειρισμό ενός αντικειμένου;

Άμεση βοήθεια

Το Αγγλικό ερωτηματικό δείχνει βοήθεια και βρίσκεται σε πολλά παράθυρα. Ενεργοποιείται με κλικ πάνω σε αυτό και έτσι εμφανίζονται άμεσα χρήσιμες πληροφορίες για το στοιχείο αυτό.

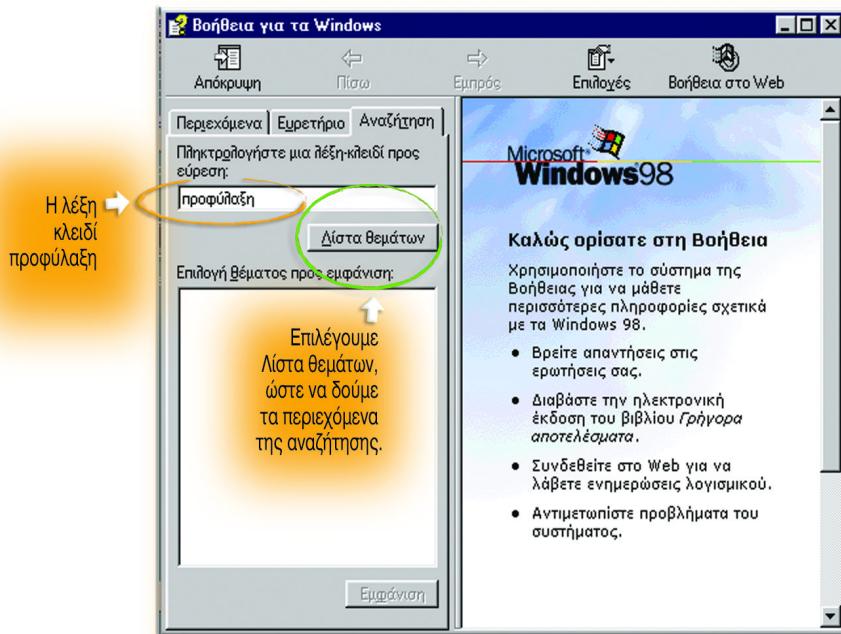
Μας παραπέμπει σε ηλεκτρονική τοποθεσία.

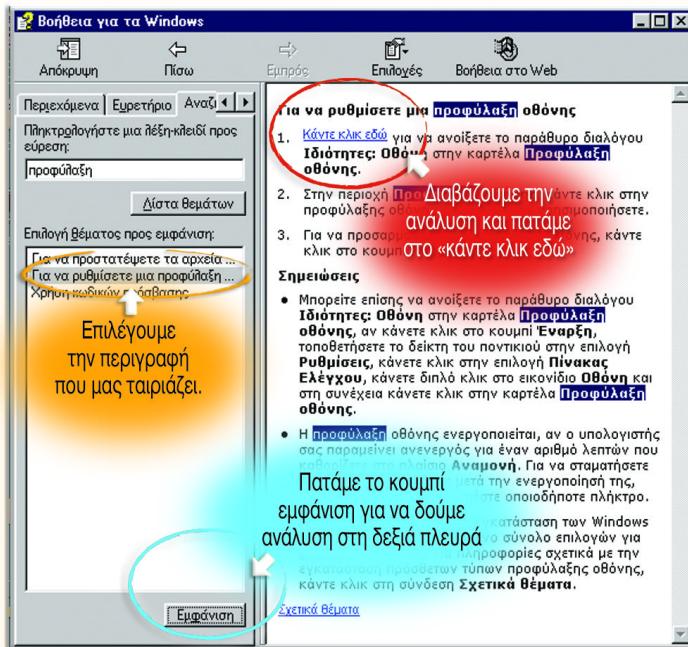

Η εύρεση της κατάλληλης βοήθειας μας παρουσιάζει μια σειρά από οιθόνες με ερωτήματα για το συγκεκριμένο πρόβλημα και απαντώντας διαλογικά υποδεικνύονται τρόποι και λύσεις αντιμετώπισης του.

Έστω ότι θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε τη βοήθεια για να ρυθμίσουμε την οιθόνη μας, ώστε να χρησιμοποιεί την προφύλαξη οιθόνης. Επιλέγουμε την ένδειξη «Βοήθεια» (Help) από το μενού «Έναρξη», κατόπιν την ένδειξη «Αναζήτηση» και πληκτρολογούμε τη λέξη κλειδί «προφύλαξη».

Πώς θα χρησιμοποιήσετε τη Βοήθεια, για να ρυθμίσετε την προφύλαξη της οιθόνης.

Οι «Σημειώσεις» περιέχουν χρήσιμο υλικό για την επιλογή μας.

Η τελική οθόνη περιέχει την καρτέλα για την προφύλαξη οθόνης δηλαδή το παράθυρο που πρέπει να χρησιμοποιήσουμε, ώστε με τις κατάλληλες ρυθμίσεις, όταν δεν χρησιμοποιούμε τον υπολογιστή για κάποια ώρα, να έχουμε την εικόνα της προεπισκόπισης του παρακάτω σχήματος.

Διαπιστώσαμε ότι η βοήθεια ήταν άμεση και συγκεκριμένη, με μόνη «δυσκολία» τη χρήση της κατάλληλης λέξης κλειδιού. Η εμπειρία αλλά και η γνώση του προβλήματος – θέματος, μας βοηθούν να εντοπίσουμε και να προσπελάσουμε εύκολα την οθόνη της βοήθειας στη λίστα των θεμάτων.

Λέξεις - Φράσεις κλειδιά

- **Γραφικό Περιβάλλον Εργασίας** Graphical User Interface
- **Διεπαφή** Interface User interface
- **Έναρξη** Start
- **Εκκίνηση** Startup
- **Επανεκκίνηση** Restart
- **Τερματισμός** Shut Down
- **Επιφάνεια εργασίας** Desktop
- **Ο Υπολογιστής μου** My Computer
- **Τα έγγραφά μου** My Documents
- **Κάδος ανακύκλωσης** Recycle Bin
- **Συντόμευση** Shortcut
- **Βοήθεια** Help
- **Ιδιότητες** Properties

Ερωτήσεις

A.

1. Πότε χρειάζεται να επανεκκινήσουμε τον υπολογιστή;
2. Γιατί δεν τερματίζουμε τον υπολογιστή από το διακόπτη Power.
3. Πότε χρησιμοποιούμε το αριθμητικό πληκτρολόγιο;
4. Ποια τα περιεχόμενα του παραθύρου «Κάδος Ανακύκλωσης»;
5. Πώς μπορείτε να διαμορφώσετε την επιφάνεια εργασίας στον υπολογιστή σας σύμφωνα με τις ανάγκες σας;
6. Ποια η χρήση του δεξιού κλικ σε ένα εικονίδιο;
7. Γιατί χρησιμοποιούμε τη συντόμευση μιας εφαρμογής στην επιφάνεια εργασίας;

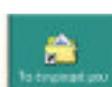
B.

Χαρακτηρίστε τις ακόλουθες προτάσεις ως σωστό (Σ) ή λάθος (Λ), δικαιολογώντας την απάντησή σας.

1. Ο υπολογιστής μας δεν μπορεί να κλείσει από το διακόπτη Power.
2. Ο φάκελος Τα έγγραφά Μου περιέχει όλα τα αρχεία που αποθηκεύω στον υπολογιστή μου.
3. Δεν μπορώ να αναζητήσω βοήθεια χρησιμοποιώντας μια λέξη κλειδί.
4. Τα μεγέθη των παραθύρων είναι προκαθορισμένα και δε μεταβάλλονται.
5. Με δεξί κλικ στην επιφάνεια εργασίας μπορώ να ενεργοποιήσω τις «Ιδιότητες».

C.

Αντιστοιχίστε τα παρακάτω εικονίδια με το περιβάλλον πρόσβασης που επιτυγχάνουν.

Πραγματοποιεί πρόσβαση στο περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού.

Πραγματοποιεί πρόσβαση στο φάκελο με τα διαγραμμένα αρχεία.

Πραγματοποιεί πρόσβαση στους βασικούς φακέλους και αποθηκευτικούς χώρους του συστήματος.

Πραγματοποιεί πρόσβαση στο φάκελο με τα έγγραφά μου.

Πραγματοποιεί πρόσβαση στο περιβάλλον της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Δραστηριότητες

1. Ανοίξτε διαδοχικά τα παράθυρα «Τα Έγγραφά Mou», «Ο Υπολογιστής Mou» και «Ο Χαρτοφύλακάς Mou».
  - a. Χρησιμοποιήστε το κουμπί «Επαναφοράς» για να έχετε διαστάσεις παραθύρου. Τι παρατηρείτε;
  - b. Ρυθμίστε τις διαστάσεις των παραθύρων, ώστε να καλύπτουν ένα μέρος της οθόνης χωρίς αλληλοκάλυψη.
  - c. Χρησιμοποιήστε σε κάποιο παράθυρο το κουμπί μεγιστοποίησης. Τι παρατηρείτε;
  - d. Ενεργοποιήστε ένα - ένα τα παράθυρα με γρήγορη εναλλαγή.
2. Ανοίξτε το παράθυρο «Τα Έγγραφά Mou».Χρησιμοποιήστε το κουμπί «Επαναφοράς», για να έχετε διαστάσεις παραθύρου. Τι παρατηρείτε;
  - a. Χρησιμοποιήστε τις ράβδους κύλισης, για να δείτε όλες τις πληροφορίες και τα αντικείμενα.
  - b. Μετακινήστε το παράθυρο, ώστε να είναι κεντραρισμένο στην οθόνη.
3. Δημιουργήστε συντόμευση στην επιφάνεια εργασίας για την εφαρμογή «Ζωγραφική» που βρίσκεται στο υπομενού «Βοηθήματα».
4. Αναζητήστε πληροφορίες για τον τρόπο που μπορείτε να ρυθμίσετε λειτουργίες του πληκτρολόγιού σας.
5. Ανατρέξτε σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας (παλιά ή άλλης φιλοσοφίας) και καταγράψτε τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τους σε σχέση με το παραθυρικό περιβάλλον εργασίας των Windows. Για παράδειγμα:
  - a. Φιλικότητα στις επιλογές
  - b. Διαλογικά παράθυρα κ.ά.

Θέματα για συζήτηση

Θεωρείτε ότι το γραφικό περιβάλλον εργασίας που προσφέρεται από τον υπολογιστή σας είναι φιλικό και ικανοποιεί τόσο τις ανάγκες σας, όσο και τις εργονομικές σταθερές για τον τρόπο εργασίας με τον υπολογιστή;